

Kuva: Jyväskylän yliopisto

Kriittisen lukemisen tukeminen - tietoa ja vinkkejä perheille MLL:n Vanhempainnetissä

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Lue tietopaketti täältä!

<https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/lapset-ja-media/kriittisen-lukutaidon-tukeminen/>

Lukeminen tukee kriittisen lukutaidon kehitystä

Esimerkkejä lukemisen lisäämiseen arjessa ja kotona!

Kriittisenä lukijana nettiviidakossa

Kysymyksiä ja pohdintoja luotettavan sisällön arvioimiseen!

Kodin vuorovaikutus auttaa kasvamaan kriittiseksi lukijaksi

Vinkkejä kriittisyyden kehittämiseen kodin vuorovaikutuksessa!

Lukeminen tukee kriittisen lukutaidon kehitystä

Lukeminen on yksi tärkeimmistä tavoista edistää lapsen kriittisen lukemisen taitojen kehittymistä. Tärkeää on niin lapselle lukeminen kuin lapsen itsenäinen lukeminen. Lapsen kasvua kriittiseksi lukijaksi voi siis tukea pitämällä lukuinnostuksesta huolta. Miten lisätä lukemista kotona?

Löydät
kaikki vinkit
Vanhempainnetistä!

Lukurutiinit

Perhearki on usein täyttä, ja siksi kirjaan tarttuminen kannattaa tehdä itselleen ja lapselle helpoksi. Rutiinit vapauttavat voimia päätöksenteosta.

Vanhempikin viihtyy

Hyvien lukurutiinien omaksuminen on helpompaa, kun ne tuntuvat myös vanhemmasta mukavilta. Lukekaa kirjoja, joista molemmat pitävät, tutustukaa kaupungin eri kirjastoihin ja lainaa myös itsellesi jotain kiinnostavaa!

Luettavaa esille

Herätä lapsen mielenkiinto kirjoihin arjen keskellä. Nosta kotona "kirjanäyttely" pöydälle tai valikoima kirjoja lattialle riviin. Muista myös sarjakuvat ja lehdet - näihin voi olla matalampi kynnyks tarttua!

Kriittisenä lukijana nettiviidakossa

Tärkeä kriittisen lukemisen taito on luotettavuuden arviointi, joka korostuu esityisesti netin informaatiotulvassa. Arviointiin kuuluu sekä kyky tunnistaa ja hyödyntää luotettavia lähteitä että taito kyseenalaistaa epäluotettavien lähteiden luotettavuus.

Viimeistään esimurrosikää lähestyvien lasten ja nuorten kanssa on hyvä alkaa kiinnittää huomiota konkreettisiin luotettavuuden arvioinnin taitoihin, joita voi lähestyä seuraavien kysymysten ja niiden yhteisen pohdinnan avulla:

- ① Onko kirjoittaja tai videon tekijä asiantuntija?
- ② Mihin nettijulkaisulla pyritään?
- ③ Voiko julkaisijaan luottaa?
- ④ Miten esitettyjä väitteitä perustellaan?
- ⑤ Mitä luotettavat lähteet sanovat asiasta?

Kodin vuorovaikutus auttaa kasvamaan kriittiseksi lukijaksi

Kodin avoin vuorovaikutus antaa tilaa ihmettelylle ja oppimiselle. Kun perheessä kuunnellaan, kerrotaan ja perustellaan, kriittisyyttä pääsee harjoittelemaan turvallisessa ympäristössä. Kokeile näitä:

Arjen läsnäolo

Kohtaa, pysähdy ja ole saatavilla. Tartu arjen keskustelu-mahdollisuuksiin vaikkapa ruokapöydässä.

Muiden ajatusten arvostaminen

Kun suhtaudut kiinnostuneesti myös aiheisiin, jotka eivät tunnu erityisen mielenkiintoisilta, lapsi tai nuori uskaltaa jakaa ajatuksiaan ja oppii keskustelemaan niistä kriittisesti.

Kannattele keskusteluja

Pidä arjen keskusteluja elossa kuuntelemalla keskittyneesti ja kyselemällä uteliaasti. Pyydä myös perusteluja ja anna vastauksille tarpeeksi aikaa.

<https://educritical.fi/fi/>

Critical-hanke

Critical-hanke (STN)

strateginen TUTKIMUS